

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje jednotné evropské přístupové místo poskytující centralizovaný přístup k veřejně dostupným informacím o finančních službách, kapitálových trzích a udržitelnosti

(COM(2021) 723 final – 2021/0378 (COD))

a k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění některé směrnice, pokud jde o zřízení a fungování jednotného evropského přístupového místa

(COM(2021) 724 final – 2021/0379 (COD))

a k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění některá nařízení, pokud jde o zřízení a fungování jednotného evropského přístupového místa

(COM(2021) 725 final – 2021/0380 (COD))

(2022/C 290/10)

Zpravodaj: **Florian MARIN**

Žádosti o vypracování stanoviska	Rada Evropské unie, 9. 2. 2022 (COM(2021) 724 final a COM(2021) 725 final), 15. 2. 2022 (COM(2021) 723 final) Evropský parlament, 14. 2. 2022
Právní základ	články 50, 114 a 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato v sekci	3. 3. 2022
Přijato na plenárním zasedání	23. 3. 2022
Plenární zasedání č.	568
Výsledek hlasování	
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	215/1/2

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV podporuje jednotné evropské přístupové místo, což je nástroj, který přispívá k udržitelnějšímu, digitálnějšímu a inkluzivnějšímu hospodářství, k posílení digitální suverenity a k lepší integraci kapitálových trhů.

1.2. EHSV se domnívá, že jednotné evropské přístupové místo by mělo být ambicióznější a že větší přidanou hodnotu by mělo přinést zpracování informací, místo toho, aby se jednalo pouze o informační nástroj pro shromažďování nezpracovaných informací jednotným přístupovým místem. Prostřednictvím jednotného evropského přístupového místa by měly být nabízeny agregace a transformace údajů a odvětvových a územních zpráv a analýz.

1.3. EHSV navrhuje, aby bylo jednotné evropské přístupové místo vytvořeno jako flexibilní nástroj a aby bylo možné přidávat nové kategorie údajů a komunikovat s vnitrostátními rejstříky nebo Eurostatem s přihlédnutím k různým typům technologií. Jednotné evropské přístupové místo by mělo zajišťovat jasnou synergii mezi cíli udržitelného rozvoje a ukazateli Zelené dohody.

1.4. EHSV se domnívá, že by mělo být zváženo zřízení poradního výboru, do něhož by byla na základě transparentního výběrového řízení zapojena občanská společnost a sociální partneři a který by rozhodoval o budoucnosti jednotného evropského přístupového místa a o strategických změnách.

1.5. V zájmu zajištění nediskriminačního přístupu k jednotnému evropskému přístupovému místu je důležité omezit tzv. bílé zóny. Jednotné evropské přístupové místo by mělo rovněž umožňovat takové funkce, aby výhody plného přístupu mohly bez diskriminace využívat též osoby se zdravotním postižením.

1.6. EHSV prohlašuje, že je důležité, aby jednotné evropské přístupové místo zajistilo standardní postupy, transparentnost, integritu údajů a důvěryhodnost zdroje informací, uživatelsky přívětivé automatizované ověřování údajů a řádnou kontrolu orgánu shromažďujícího informace za účelem ochrany údajů. V blízké budoucnosti bude důležitý řádný a přiměřený dohled nad poskytovateli finančních a environmentálních, sociálních a správních (ESG) dat.

1.7. Je třeba zvážit dotování nákladů malých a středních podniků na shromažďování, vytváření a správu údajů, osvobození malých a středních podniků od veškerých poplatků bez ohledu na množství poskytnutých údajů a zajištění řádných pracovních podmínek pro pracovníky odpovědné za poskytování a správu údajů.

1.8. Jednotné evropské přístupové místo by mělo zajistit jasné rozlišení finančních a nefinančních údajů, přikládat jim stejnou důležitost a nabízet možnost na základě konkrétních kritérií dobrovolně zveřejňovat sociální údaje týkající se činnosti každého podniku, jeho vedení a zaměstnanců.

1.9. EHSV se domnívá, že je zapotřebí vytvořit specializovanou asistenční službu, která by pomáhala předkládat informace ve správném formátu a zajišťovat jejich technickou použitelnost. Rovněž se domnívá, že je nutné zajistit odbornou přípravu v oblasti finanční a digitální gramotnosti. Aby se zajistilo lepší a širší využívání, mohly by být do jednotného evropského přístupového místa vloženy minimální soubor ekonomických klíčových ukazatelů výkonnosti definovaných na úrovni EU a společná metodika.

2. Souvislosti

2.1. Evropská komise zřizuje jednotné přístupové místo, které bude poskytovat centralizovaný elektronický přístup k informacím o kapitálových trzích a finančních službách (včetně informací souvisejících s udržitelností), jež musí být podle právních předpisů EU zveřejňovány, ale i k dalším druhům informací týkajících se kapitálových trhů a finančních služeb, které se podniky rozhodnou zveřejnit dobrovolně. Vytvoření jednotného evropského přístupového místa je součástí akčního plánu na vytvoření unie kapitálových trhů⁽¹⁾.

2.2. Informace budou shromažďovány prostřednictvím různých orgánů shromažďujících informace, které odpovídají mimo jiné za provádění automatizovaných validací a poskytování technické pomoci subjektům, které informace předložily. Komise oznámila svůj záměr zpřístupnit více dat pro použití v hospodářství a společnosti, včetně zavedení společných evropských prostorů pro data. Jejím cílem je zpřístupnit více velmi kvalitních dat veřejného sektoru k opakovanému použití, a to i podnikových dat, a tak umožnit snadnou a bezplatnou dostupnost těchto datových souborů⁽²⁾. Tato legislativní iniciativa Komise týkající se jednotného evropského přístupového místa je proto jak aktuální, tak velmi důležitá.

2.3. Jednotné evropské přístupové místo zajistí nediskriminační a bezplatný přístup k informacím, přičemž bude možné zavést poplatky za konkrétní služby, např. za zveřejnění velkého objemu dat. Na základě technického rámce stanoveného a schváleného Komisí bude prováděna automatizovaná validace, která ověří, že informace předkládané orgány shromažďujícími informace splňují všechny požadavky. Jednotné evropské přístupové místo bude přístupné alespoň 95 % času měsíčně.

2.4. Jednotné evropské přístupové místo nebude s určitými výjimkami uchovávat informace týkající se osobních údajů a bude sledováno s přihlédnutím k ukazatelům, jako je například:

- počet návštěvníků a vyhledávání,
- procentní podíl vyhledávání, která vedou k zobrazení nebo stažení,
- množství a procentní podíl strojově čitelných informací dostupných v jednotném evropském přístupovém místě,
- množství a procentní podíl strojově čitelných zobrazení a stažení,
- podíl oznámení na základě automatizovaných validací.

(1) Opatření č. 1, sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán*, 24.9.2020, COM(2020) 590 final.

(2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

2.5. Jednotné evropské přístupové místo bude zajišťovat funkce, jako jsou uživatelsky přívětivé rozhraní ve všech jazycích EU, vyhledávací funkce, služba stahování údajů, inovativní přístup k poskytování překladatelských služeb a oznamovací služba informující uživatele o veškerých dostupných nových informacích. Jednotné evropské přístupové místo bude ohodnoceno na základě dostupnosti, kvality a použitelnosti informací, a také na základě spokojenosti koncových uživatelů a schopnosti uživatelů plnit své cíle. V zájmu provádění jednotného evropského přístupového místa se upravuje několik směrnic a nařízení.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV podporuje iniciativu Komise, kterou se zřizuje jednotné evropské přístupové místo. Hlavními prioritami EU jsou přizpůsobení hospodářství digitální budoucnosti, posílení digitální suverenity, zvýšení rychlosti informačních toků a nastavení společných standardů se zaměřením na data, technologie a infrastrukturu. Jednotné evropské přístupové místo podporuje finance založené na datech a výrazně zlepšuje přístup společností, podniků a finančních institucí k datům a informacím o subjektech. Přispěje dále k vytvoření udržitelnější, digitálnější a inkluzivnější ekonomiky a k lepší integraci kapitálových trhů. EHSV ve svém stanovisku *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán* uvádí, že prioritou je vytvoření jednotného evropského přístupového místa v zájmu zlepšení účinnosti unie kapitálových trhů⁽³⁾.

3.2. EHSV souhlasí s tím, že jednotné evropské přístupové místo nevytváří nové povinnosti podávání zpráv a vychází ze stávajících požadavků na zveřejňování informací stanovených v právních aktech EU. Jedná se o nástroj, který umožní lépe posoudit, jak evropské subjekty přispívají k cílům v oblasti udržitelnosti a klimatu. Informace týkající se udržitelnosti jsou klíčové pro přesměrování investic do projektů, jež budou podporovat ekologickou transformaci, jak zdůraznily zúčastněné strany v rámci konzultace k obnovené strategii udržitelného financování⁽⁴⁾.

3.3. Jednotné evropské přístupové místo zajišťuje po určitou dobu přístup k informacím, včetně minulých, což je důležité z hlediska zajištění náležitých postupů při rozhodování na kapitálových trzích. Evropské financování je problematické, protože vede k nerovným podmínkám: náklady na financování, které podnikům vznikají, do značné míry závisí na zemi, v níž jsou podniky registrovány, začínající podniky s omezeným přístupem k zajištění mají problémy vůbec získat jakékoli financování a spotřeba není chráněna před místními hospodářskými otrěsy⁽⁵⁾. Pro kapitálové trhy a budoucí investiční rozhodnutí bude klíčové sledovat ekonomickou výkonnost a výkonnost v oblasti udržitelnosti.

3.4. Jednotné evropské přístupové místo je zřizováno v době, kdy finanční sektor EU prochází hlubokými změnami v souvislosti s dvěma významnými transformacemi, digitální a klimatickou. Dojde ke ztrátě pracovních míst, bude nutné získat nové dovednosti, změní se povinnosti zaměstnanců a bude se propouštět nebo budou zavedeny nové organizační modely práce. Jednotné evropské přístupové místo by mohlo být nástrojem pro pozitivní zvládnutí některých problematických dopadů procesů finanční transformace EU.

3.5. Jednotné evropské přístupové místo má předpoklady k tomu, aby napomohlo rozvoji a investicím. Malé a střední podniky, které chtějí zvýšit svou viditelnost, by mohly být podporovány, aby zveřejňovaly svá data s cílem přilákat budoucí investice a upoutat trhy. EHSV je toho názoru, že musí být zohledněna úloha zprostředkovatelů softwaru, protože některé podniky, především malé a střední, budou s těmito subjekty spolupracovat, aby snížily administrativní zátěž související se správou a uchováváním dat. Jednotné evropské přístupové místo přispívá ke snížení nákladů procesu rozhodování o investicích a ke zvýšení viditelnosti malých a středních podniků.

3.6. Jednotné evropské přístupové místo by mělo umožnit účinnou interoperabilitu s Eurostatem a vnitrostátními rejstříky. Měla by se integrovat dynamika veřejných nebo tržních zájmů, pokud jde o transparentnost a data, a to tak, že bude umožněno přidávat v budoucnu nové kategorie dat. Jednotné evropské přístupové místo by mělo být vytvořeno jako datový nástroj, který je flexibilní ve vztahu k různým odvětvím a evropským iniciativám. Je důležité, aby jednotlivé technologie navzájem komunikovaly. Náklady na doplnění nových údajů by měly být posuzovány z hlediska jejich dopadu na kapitálové trhy a z pohledu správy údajů.

3.7. Je podstatné zajistit přiměřené internetové připojení v celé Evropské unii, aby všechny podniky měly přístup k jednotnému evropskému přístupovému místu a nedocházelo k diskriminaci. Klíčovým prvkem jsou investice do omezování tzv. bílých zón a zajištění přístupu všech občanů a subjektů kapitálového trhu k jednotnému evropskému přístupovému místu.

⁽³⁾ Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20.

⁽⁴⁾ Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (2020), zpráva Sustainable Finance and the Role of Securities Regulators and IOSCO (Udržitelné financování a role regulátorů trhů s cennými papíry a IOSCO).

⁽⁵⁾ <https://blogs.imf.org/2019/09/10/a-capital-market-union-for-europe-why-its-needed-and-how-to-get-there>

3.8. Jednotné evropské přístupové místo by mělo zajistit integritu údajů a důvěryhodnost zdroje informací předkládaných orgánům shromažďujícím informace. Automatizované hodnocení informací by mělo být jednoduché a uživatelsky přívětivé. Poskytnutí přístupu k platným a vhodným informacím a ochrana spotřebitelů musí být i nadále prioritní. Řádně sledovány by měly být i orgány shromažďující informace a trvalou prioritou by měla být také ochrana údajů.

3.9. Lepší možnosti financování podniků vytvoří nové příležitosti pro trh EU a pro nová pracovní místa. Jednotné evropské přístupové místo by mělo zohlednit všechny typy investic a účastníků trhu, a to i v oblasti sociální ekonomiky nebo skupinového financování, jež mají pozitivní dopad na všeobecný zájem, zvláště pokud jde o zranitelné osoby. Jednotné evropské přístupové místo by mělo umožňovat takové funkce, aby výhody plného přístupu mohly bez diskriminace využívat též osoby se zdravotním postižením.

3.10. EHSV podporuje rozhodnutí, že využívání jednotného evropského přístupového místa a zveřejňování některých informací budou bezplatné. Náklady na licence nebo shromažďování, vytváření a správu dat by však mohly být vysoké. Měly by být zavedeny daňové pobídky a dotace pro malé a střední podniky, aby se snížily náklady na poskytování údajů, především pro povinné zprávy. Investice do softwarového a hardwarového zařízení v podnicích a dalších subjektech kapitálového trhu musí být podporovány z fondů EU, aby se umožnilo řádné využívání jednotného evropského přístupového místa a interakce s ním. V tomto ohledu je zapotřebí většího zapojení na úrovni členských států. Malé a střední podniky by měly být osvobozeny od všech poplatků bez ohledu na množství zveřejňovaných informací. Výše poplatků, pokud jsou uplatňovány, by měla být transparentní a měla by být stanovena v přímé souvislosti s náklady na správu údajů.

3.11. Jednotné evropské přístupové místo by mělo nakládat stejně s kótovanými i nekótovanými podniky bez ohledu na jejich velikost nebo zeměpisnou polohu. Mělo by se stát nástrojem, který vytváří přidanou hodnotu tím, že zajišťuje účinnější podávání zpráv, transparentnost a správu údajů.

3.12. Do řízení jednotného evropského přístupového místa by měla být zapojena občanská společnost. Struktura řízení by měla být dvoustupňová:

- poradní výbor, do něhož by byla na základě transparentního výběrového řízení zapojena občanská společnost a sociální partneři a který by rozhodoval o budoucnosti jednotného evropského přístupového místa a o strategických změnách,
- výkonná rada, která zajistí technické normy a řádné fungování jednotného evropského přístupového místa.

3.13. V situaci, kdy je expozice bank vysoká, závisí důvěra investorů a rozhodnutí investovat do firem využívajících kapitálové trhy na snadné dostupnosti, kvalitě a srovnatelnosti informací. EHSV potvrzuje, že pro vytvoření účinného a komplexního vztahu mezi emitenty a investory mají rozhodující význam standardní postupy. Normalizace musí zahrnovat stejné lhůty pro zveřejňování a metodiky pro údaje zveřejňované podle zásady „stejná činnost, stejné riziko, stejná pravidla“.

3.14. Krize COVID-19 a potřeba udržitelného a inkluzivního oživení, které nikoho neopomínají, zvýšily tlak na urychlení provádění akčního plánu pro unii kapitálových trhů. Potřeby podniků, pokud jde o finanční prostředky a investice, jsou na historicky nejvyšší úrovni.

4. Konkrétní připomínky

4.1. EHSV chápe, že unie kapitálových trhů není nezávazným cvičením ve prospěch některých subjektů, ale že se musí stát realitou ve všech členských státech EU. V zájmu zajištění účinného a účelného využívání jednotného evropského přístupového místa musí být alokovány náležitě finanční a lidské zdroje. Prioritou by mělo být zapojení a podpora členských států a vnitrostátních orgánů dohledu s cílem zajistit uznání jednotného evropského přístupového místa jako důležitého evropského datového nástroje pro podniky, investory a finanční zprostředkovatele. Jednotné evropské přístupové místo by mělo být spolu s výhodami a důležitostmi tohoto nástroje propagováno ve všech členských státech. Za tímto účelem by mohla být využita sociální média.

4.2. EHSV schvaluje skutečnost, že Komise je ochotna zajistit větší transparentnost, zpřístupnit více údajů⁽⁶⁾ a v nadcházejících letech podporovat digitální transformaci financí, jak je uvedeno ve strategii v oblasti digitálních financí⁽⁷⁾. Do jednotného evropského přístupového místa by měla být zahrnuta možnost agregace údajů a vytváření zpráv⁽⁸⁾. Mělo by obsahovat i srovnávací funkci a možnost odběru zpravodaje. Mohlo by také zahrnovat fórum zúčastněných stran za účelem diskuse, vysvětlení a sdílení osvědčených postupů.

⁽⁶⁾ COM(2020) 66 final.

⁽⁷⁾ COM(2020) 591 final.

⁽⁸⁾ Obdobně jako evropský cloud pro otevřenou vědu.

4.3. EHSV je toho názoru, že by měla být vytvořena specializovaná asistenční služba, která by pomáhala předkládat informace ve správném formátu a zajišťovat jejich technickou použitelnost. Poskytovaná pomoc by měla zahrnovat společné postupy a rámec pro soudržnost, srovnatelnost a použitelnost údajů. Jednotné evropské přístupové místo by pak v zájmu zajištění nákladově efektivního postupu mělo pracovat s nejběžněji používanými formáty souborů, jako jsou XBRL, PDF, XML, HTML, CSV, TXT a XLS.

4.4. EHSV se domnívá, že digitalizace a centralizované údaje budou mít pozitivní dopad na podávání zpráv. Povede to ke zlepšení různých zátěžových testů a analýz klimatu i k lepší identifikaci a monitorování portfolií finančních institucí s ohledem na cíle Pařížské dohody o změně klimatu. Jednotné evropské přístupové místo bude nástrojem, který přispěje k identifikaci potenciálních rizik a vytvoří příležitosti pro podniky. Může být rovněž nástrojem, který posílí výzkum malých a středních podniků na evropské úrovni.

4.5. EHSV je toho názoru, že by měla být zajištěna stejná míra důležitosti finančních a nefinančních dat z hlediska viditelnosti a postavení. Nefinanční informace by měly dobrovolně obsahovat sociální údaje týkající se činnosti každého podniku a jeho zaměstnanců. Neměla by být vyloučena možnost dobrovolně poskytnout údaje týkající se vedení a zaměstnanců podniku (počet zaměstnanců, pohlaví atd.). V tomto ohledu by mohla být stanovena zvláštní kritéria pro sociální informace.

4.6. EHSV se domnívá, že jednotné evropské přístupové místo by mělo být ambicióznější. Konkrétně by měly být doplněny další cíle nad rámec shromažďování nezpracovaných dat a větší přidanou hodnotu by mělo přinést zpracování informací, místo toho, aby se jednalo pouze o informační nástroj s jednotným přístupovým místem. EHSV vítá skutečnost, že jednotné evropské přístupové místo bude k dispozici ve všech úředních jazycích EU. Jednotné evropské přístupové místo má rozhodující úlohu a význam pro zajištění rozsáhlejšího, řádného, spravedlivého, rovného a okamžitého přístupu výzkumných pracovníků, sociálních partnerů, nevládních organizací, akademických pracovníků a analytiků k informacím. Jednotné evropské přístupové místo by mohlo podpořit vznik nových soukromých platforem pro zpracování informací. Náklady na jejich využívání a přístup na kapitálové trhy však zůstanou problémem, zejména pro malé investory jakožto soukromé osoby.

4.7. Umožnění dat velkého objemu, strojového učení a umělé inteligence přinese větší účinnost při využívání informací k vytvoření integrovanějších kapitálových trhů a zvýší odolnost hospodářství EU. Budoucí uživatelé jednotného evropského přístupového místa by měli mít možnost získat odvětvové a územní zprávy a analýzy. Trvalým zájmem by měla být kontrola a zajištění platnosti údajů. Je nutné pečlivě sledovat překrývání při vykazování údajů a jejich správě. EHSV se nicméně domnívá, že poskytování nezpracovaných informací je méně ambiciózní a pro nové investory, kteří nejsou obeznámeni s kapitálovými trhy, do nichž zvažují investovat, nedostatečné.

4.8. Jednotné evropské přístupové místo musí být spuštěno, aby bylo dosaženo nejen cíle kapitálového trhu, ale také doplňkových politických cílů, jako je příspěvek firem k ukazatelům OSN v oblasti cílů udržitelného rozvoje. Tím, že bude třetím zemím poskytnut přístup k údajům, by se mohlo do budoucna přispět k zajištění dodatečných investic pro firmy z EU. Jednotné evropské přístupové místo by mělo následovat příkladu portálu InvestEU a mohlo by podpořit úspěšné provádění unie kapitálových trhů⁽⁹⁾.

4.9. EHSV se domnívá, že je třeba dosáhnout finanční (opatření č. 7 akčního plánu pro unii kapitálových trhů) a digitální gramotnosti. Rovněž je zapotřebí vypracovat příručku pro finanční gramotnost a údaje. Mohly by být vypracovány a prosazovány zvláštní pokyny pro pochopení významu dat a pro jejich využívání a sdílení. V tomto ohledu by mohly být využity finanční prostředky z ESF+. Trvalým zájmem by měly být vhodné a přiměřené pracovní podmínky pro pracovníky, kteří se podílejí na shromažďování a správě údajů od různých firem nebo zúčastněných stran.

4.10. EHSV navrhuje, že do jednotného evropského přístupového místa by mohly být vloženy minimální soubor ekonomických klíčových ukazatelů výkonnosti definovaných na úrovni EU a společná metodika, aby se zajistilo lepší a širší využívání. Musí být zajištěna jasná synergie s článkem 8 unijní taxonomie udržitelnosti⁽¹⁰⁾, protože jednotné evropské přístupové místo obsahuje údaje o udržitelnosti. Jednotné evropské přístupové místo by mělo zahrnovat vyhrazený prostor pro statistiku týkající se Zelené dohody pro Evropu a příspěvek firem k jejím ukazatelům.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20.

⁽¹⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=CS>

4.11. EHSV by v neposlední řadě uvítal, kdyby Evropská komise posoudila výhody řádné a přiměřené regulace poskytovatelů finančních a ESG dat a dohledu nad nimi, protože budou mít i nadále klíčovou roli v předcházejících i navazujících fázích poté, co začne jednotné evropské přístupové místo fungovat.

V Bruselu dne 23. března 2022.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Christa SCHWENG
